Κομμουνιστική Πρωτοβουλία Κύπρου
24 December at 18:17 ·

"Τίποτα δεν χαρίζεται"

Εκδόθηκε αυτή τη βδομάδα το νέο διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου που καθορίζει το ύψος του εθνικού κατώτατου μισθού. Το ύψος του εθνικού κατώτατου μισθού καθορίζεται από 1.1.2024 στα €900 μεικτά για τους πρώτους 6 μήνες υπηρεσίας και μετά τους 6 μήνες στα €1000 μεικτά. Το εν λόγω ποσό αφορά μόνο τους εργαζόμενους πλήρους απασχόλησης.

Αξίζει να αναφέρουμε ότι στην Κύπρο, ο νόμος περί κατώτατου μισθού θεσπίστηκε το 1941 και έδινε στην τότε αποικιοκρατική Κυβέρνηση και έπειτα στο Υπουργικό Συμβούλιο, το δικαίωμα να καθορίζει κατώτατα όρια μισθών για οποιοδήποτε επάγγελμα στην Δημοκρατία. Κατώτατα όρια μισθών καθορίζονταν ωστόσο, μέχρι και τον Γενάρη του 2023, σε περιορισμένα επαγγέλματα (π.χ. πωλητές, γραφείς, φρουροί, φροντιστές κ.τ.λ.) ή σε ορισμένους κλάδους όπου συνάπτονταν συλλογικές συμβάσεις εργασίας. Το Υπουργικό Συμβούλιο καθόρισε για πρώτη φορά στην Κύπρο εθνικό κατώτατο μισθό τον Γενάρη του 2023, ο οποίος θα εφαρμοζόταν σε όλα τα επαγγέλματα, εκτός από αυτά που εξαιρούνται ρητά από το Διάταγμα.

Αυτό δεν είναι άσχετο με την κατεύθυνση που είχε δοθεί ήδη σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης και έλαβε τελικά μορφή με την Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου του Οκτώβρη του 2022 «για επαρκείς κατώτατους μισθούς στα κράτη μέλη».

Η ανάγκη για καθορισμό κατώτατου ορίου στο μισθό, προφανώς δεν λαμβάνει υπόψη τις σύγχρονες ανάγκες των εργαζομένων, τις σημερινές δύσκολες συνθήκες διαβίωσης, την ακρίβεια και τον πληθωρισμό, τα οποία εξανεμίζουν τους μισθούς των εργαζομένων. Τα κριτήρια καθορισμού του, τα οποία επιβάλλει βεβαίως η κυβέρνηση με τις εργοδοτικές οργανώσεις και γίνονται αποδεκτά στα πλαίσια του «κοινωνικού διαλόγου» από το συνδικαλιστικό κίνημα, είναι η θωράκιση της ανταγωνιστικότητας και η προστασία των κερδών του κεφαλαίου δημιουργώντας το πλαίσιο για συμπίεση των μέσων μισθών προς τα κάτω. Η επιβολή κατώτατου μισθού, καθ' υπόδειξη της κυβέρνησης και του κεφαλαίου, πάντα λειτουργεί ως δείκτης και σημείο αναφοράς του μέσου μισθού στην αγορά εργασίας.

Η αδιαμαρτύρητη αποδοχή καθορισμού του κατώτατου μισθού με κυβερνητικές πράξεις και η εμπλοκή σε τριμερή διάλογο μεταξύ της κυβέρνησης, των συνδικαλιστικών οργανώσεων και των εργοδοτικών οργανώσεων που διεξάγεται με κριτήρια ανταγωνιστικότητας και διασφάλισης των κερδών του κεφαλαίου, αφοπλίζει το εργατικό κίνημα, οδηγεί στην απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων και νομιμοποιεί την άρνηση των εργοδοτικών οργανώσεων και εργοδοτών να διαπραγματευτούν και να υπογράψουν συλλογικές συμβάσεις σε χώρους δουλειάς.

Ταυτόχρονα, κανονικοποιείται η ζωή με τα λίγα και ενσωματώνεται η λαϊκή οργή και αγανάκτηση για τις συνθήκες φτώχειας και συνθήκες εκμετάλλευσης στους χώρους δουλειάς. Πέραν των ανωτέρω, αν εξετάζουμε τους όρους του νέου διατάγματος, αλλά και των όρων του προηγούμενου διατάγματος που δεν επηρεάζονται, προκύπτει ότι αφήνονται χωρίς ρύθμιση πολλά ζητήματα που επηρεάζουν το ύψος του μισθού και τα οποία τυγχάνουν εκμετάλλευσης από τους εργοδότες.

Αναφέρουμε, μεταξύ άλλων, τα εξής:

📍Ενώ το συγκεκριμένο ύψος κατώτατου μισθού εφαρμόζεται για εργαζομένους πλήρους απασχόλησης, δεν ρυθμίζεται ότι το ύψος του κατώτατου ανταποκρίνεται σε 8ωρη εργασία. Επομένως τον ίδιο κατώτατο μισθό μπορεί να λαμβάνει εργαζόμενος που εργάζεται 8 ή/και 10 ώρες την ημέρα για πενθήμερη εργασία, χωρίς μάλιστα να υπολογίζουμε την υπερωριακή απασχόληση.

📍Δεν καθορίζεται ωριαίος μισθός για κανένα επάγγελμα, αφήνοντας εκτεθειμένους όσους εργάζονται με μερική απασχόληση και ευέλικτες μορφές εργασίας.

📍Απουσιάζει πρόνοια για καθορισμό του τρόπου υπολογισμού των υπερωριών και/ή καταβολή υπερωριακής αμοιβής.

📍Δεν γίνεται διασύνδεση με την ΑΤΑ.

📍Δεν λαμβάνεται υπόψη η προϋπηρεσία και δεν έχουν εισαχθεί κλίμακες ανάλογα με τα χρόνια εργασίας.

📍Δεν λαμβάνονται υπόψη τα προσόντα και η ειδίκευση των εργαζομένων για καθορισμό του ύψους του κατώτατου ανά κατηγορίες.

📍Εξαιρούνται ρητά από το Διάταγμα οι οικιακοί εργαζόμενοι, οι εργάτες στη γεωργία και κτηνοτροφία και οι εργαζόμενοι στη ναυτιλία, δηλαδή εργαζόμενοι οι οποίοι προέρχονται κυρίως από τρίτες χώρες για να διατηρηθεί η εκμετάλλευση φθηνού εργατικού δυναμικού προς όφελος των εργοδοτών.

📍Εξαιρούνται περαιτέρω τα πρόσωπα τα οποία λαμβάνουν κατάρτιση ή εκπαίδευση, η οποία προβλέπεται με βάση νομοθεσία, πρακτική ή έθιμο για την απόκτηση διπλώματος ή για την άσκηση του επαγγέλματος τους, διασφαλίζοντας έτσι την εκμετάλλευση κυρίως της νεολαίας και των νεοεισερχόμενων στην αγορά εργασίας.

Η ιστορική αναδρομή στους ταξικούς εργατικούς αγώνες της Κύπρου, αλλά και του διεθνούς εργατικού κινήματος μας δείχνει ότι τίποτα δεν χαρίζεται, ούτε προσφέρεται στο πιάτο χωρίς σύγκρουση και χωρίς το φόβο των κεφαλαιοκρατών ότι αυτά που θα δώσουν είναι λιγότερα από αυτά που θα χάσουν. Αποδεδειγμένα, οτιδήποτε έχει δοθεί στους εργαζόμενους χωρίς αγώνες και μετωπική σύγκρουση, είναι τα ψίχουλα του συμβιβασμού.

Το Διάταγμα είναι το αποτέλεσμα του συμβιβασμού και της απουσίας οργανωμένης ταξικής πάλης στον τόπο μας εδώ και δεκαετίες. Η αποδυνάμωση των συντεχνιών έγινε εντονότερη με την ένταξη μας στην ΕΕ. Κορυφώθηκε ωστόσο τον Δεκέμβρη του 2012 όταν συναίνεσαν σιωπηλά στην ψήφιση δεκάδων αντιλαϊκών νομοσχεδίων που επέβαλλαν ποσοστιαίες μειώσεις και έκτακτες εισφορές στους μισθούς των εργαζομένων του δημόσιου τομέα, αλλά και όταν συμφωνούσαν στην παγοποίηση και έπειτα στη μη πλήρη απόδοση της ΑΤΑ. Η στάση των συντεχνιών καταδεικνύει την αποτυχία του συνδικαλιστικού κινήματος, σε μια περίοδο παρατεταμένης οικονομικής κρίσης, να οργανώσει και να κατευθύνει την εργατική τάξη σε αγώνες που θα δημιουργούσαν συνθήκες συσπείρωσης και αγωνιστικής διεκδίκησης.

Η ανάγκη σήμερα για οργάνωση όλων των εργαζομένων σε κοινό μέτωπο είναι επιτακτική και οφείλουμε να παλεύουμε στις συντεχνίες μας για να ασκούμε πίεση από τα κάτω προς τα πάνω, προωθώντας τα συμφέροντα της τάξης μας στη σωστή τους βάση, να βγούμε στους δρόμους και να οργώσουμε κάθε γειτονιά και χώρο εργασίας, έτσι ώστε να δυναμώσει η οργανωμένη πάλη για διεκδίκηση ουσιαστικών αυξήσεων στους μισθούς και καλύτερες συνθήκες και όρους εργασίας στη βάση των σύγχρονων αναγκών.

Ένας αγώνας διεκδίκησης που θα ενισχύει τη συνολική πάλη για ανατροπή της καπιταλιστικής βαρβαρότητας και την οικοδόμηση του σοσιαλισμού, της μόνης οδού για να πάρουμε στα χέρια μας οι εργαζόμενοι τον πλούτο που ΕΜΕΙΣ παράγουμε.

